

Jaume Cela / Juli Palou

Una mort massa salada

Il·lustracions de Pep Brocal

1

Un ramat de gent mig despullada que lluien tots els tons del vermell encerclava el que la Marta creia que era un peix de grans dimensions. Portada per la curiositat, d'un bot va abandonar la tovallola, que va quedar plena de sorra, i va córrer cap a la muralla de cames de tota mena.

Però no era un animal marí el que estenien damunt la sorra calenta. Era el cos mort i inflat d'un home d'una seixantena d'anys.

—S'ha enredat a la xarxa de pescar —repetia una vegada i una altra un pescador que tenia la pell com un pergamí—. Tan content que estava

pensant que havia pescat un peixot com n'hi ha pocs i guaita quina sorpresa més desagradable!

—Sí, sí, ens pensàvem que era un peix de campionat i gairebé caiem de cul quan hem vist el que portàvem enganxat a la xarxa! —es queixava el seu company amb una veu rogallosa ben segur per culpa del tabac, perquè dels llavis molsuts i vermellosos li penjava una burilla mig resseca.

—*It's terrible!* —mig xisclava una turista amb un biquini que volia tapar uns penjolls que Déu n'hi do.

Tothom hi deia la seva. Tothom avançava hipòtesis sobre qui podia ser el cadàver. Allò era una olla de grills. Només la Marta, que havia baixat sola a la platja, callava i observava amb uns ulls més oberts que una ensaimada de Mallorca aquell cos embotit i amb restes d'algues entre els dits.

—Ja heu avisat la policia? —va preguntar un home menut que portava una galleda amb cocos per vendre a la colla d'escamarlans que havien trencat el seu repòs per contemplar aquell llastimós espectacle.

—Sí. El meu fill Miqueló ha anat a avisar la Guàrdia Civil. No crec que triguin gaire a arribar.

–*It's terrible!* –tornava a repetir l'anglesa mentre es posava al seu lloc la cinta dels sostenidors.

De sobte, les cames humanes van deixar un passadís, perquè arribava un home que s'identificava com a metge.

–Deixeu passar, sisplau, sóc metge.

Es va presentar inútilment, perquè tenia un posat que el denunciava d'una hora lluny. Es va ajupir i després d'observar el cadàver va afirmar amb veu de presentador de televisió:

–Aquest home és mort.

La Marta va dissimular un somriure i va pensar que quin profeta havia perdut la Bíblia. El metge va mirar a l'un costat i a l'altre com si esperés una propina o un reguitzell d'aplaudiments. Després va tornar a ajupir-se i va clavar els ulls a l'orella dreta de l'home mort. Al cap d'uns moments va assegurar:

–Fa ja uns quants dies que és mort. L'autòpsia dirà les causes de la mort i el moment exacte en què va tenir lloc.

La Marta va pensar que no era correcte emprar el plural. De causa per morir només podia haver-n'hi una, però no era el millor moment per encetar una discussió lingüística.

Tothom semblava fer cara de fàstic, llevat d'una nena que portava dues trenes lligades amb dos llacets violats i que no treia els ulls de damunt el mort mentre llepava amb fruïció un gelat de tres boles.

—Quina mala sort tenim! —es queixava el pescador de la burilla.

—Més mala sort ha tingut aquest pobre home —afirmava una dona d'aquelles que només s'arremanga fins als genolls per curar-se les varices, mentre va saltironant a mesura que arriben les onades.

La senyora anglesa tornava amb la seva cançoneta del *It's terrible!*, com si la llengua anglesa no tingués una altra manera d'expressar admiració davant una situació com aquella.

—*¡A este tío se lo han cepillao!* —va assegurar l'home que llogava aquells patins que sempre fan la llesca perquè t'exposen a rebre una bona trompada quan són tripulats per tota una família just en el moment que tu intentes fer el mort damunt les ones.

—I com ho sap, vostè? —va preguntar una jove neta que gairebé ho ensenyava tot, llevat del que podia tapar-li una tireta i un parell de didalets col·locats, això sí, molt estratègicament.

–*¡Yo he visto mundo, señorita, muixo mundo!*
–deia l’home dels patins, mentre que amb la mirada semblava que li volia treure els didalets.

–Sí que triga la bòfia –va comentar un xicot molt ben plantat que devia ser el promès de la noia dels didals, perquè mentre parlava li anava posant una tovallola damunt les espatlles, per si de cas.

La senyora de les varices va sentenciar:

–Oh, jove, la policia té molta feina. Cada dia hi ha més gent que viu del *manguis*. Vostè ja m’entén, oi? La joventut d’avui dia no és com la d’abans. Ara només volen calés fàcils i poca feina. Quan jo tenia la seva edat ja feia anys que treballava. Em llevava a les cinc del matí i cap a la fàbrica. Ara no, ara tot són locals de ballaruga, drogues, pit i cuixa i..., apa, a viure! Quan jo tenia...

Però el noi no la va deixar continuar:

–Senyora, que no tots som iguals!

Aleshores es va organitzar una mena de combat entre els defensors de la joventut i els que eren de l’opinió que dins de cada passerell de menys de vint anys s’amaga un escurabutxaques-violador-drogoaddicte.

Tothom hi deia la seva, sense preocupar-se massa de si algú l'escoltava i sense escoltar ningú. La senyora anglesa encara tenia el disc encallat i no parava de dir *It's terrible*.

La Marta repassava una vegada i una altra aquell cos bombat i aquell rostre desfigurat on encara s'endevinava una expressió dolorosa.

La coral de bestieses es va tallar en sec quan es va sentir la veu d'un policia que semblava haver sortit del barret d'un prestidigitador.

—Facin el favor d'eixamplar el cercle, senyores i senyors. A veure, qui ha trobat el cadàver?

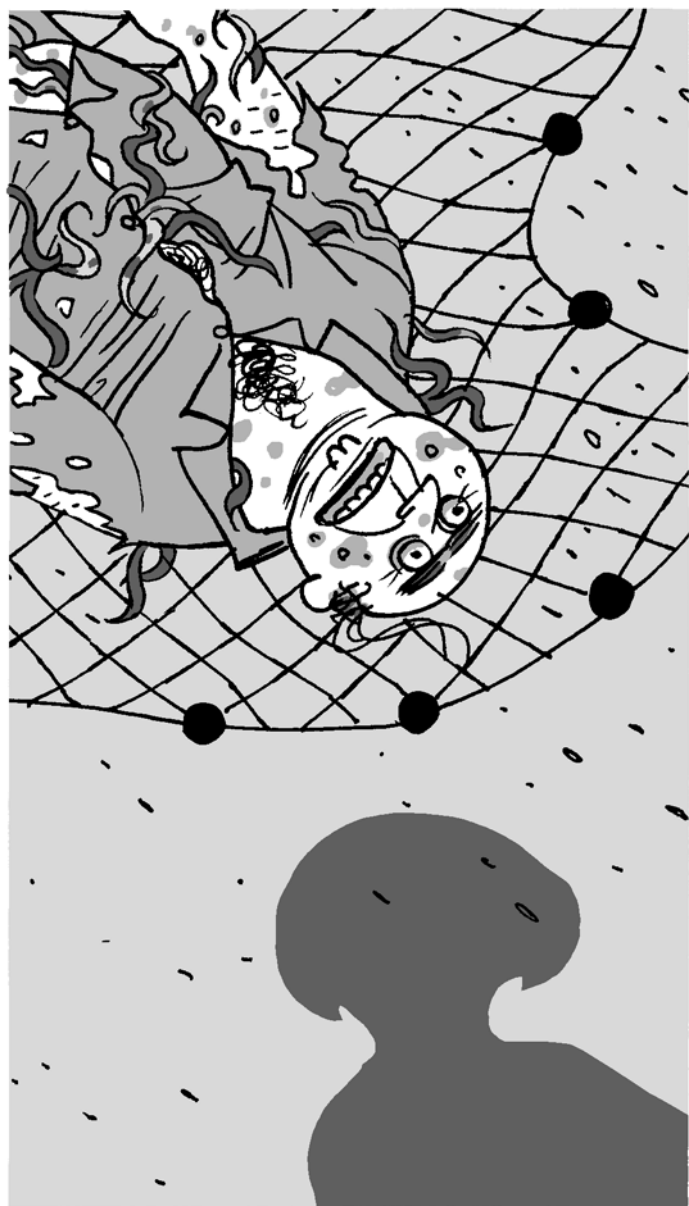
El pescador de pell de pergamí va contestar de seguida.

—He estat jo, senyor policia. Més ben dit, el meu company i jo.

—Bé, ara quan arribi el metge forense ens hauran d'acompanyar a la comissaria per fer la declaració.

El metge de la platja, quan va sentir allò del forense, es va identificar:

—Sóc el doctor Corbella, si creuen que puc ser útil d'alguna manera només m'ho han de demanar. Estic passant uns dies de vacances després de molts anys de treball continuat, però per a un

metge la paraula *vacances* no té el mateix valor que per a la resta dels mortals.

–Ai, sí! –va intervenir la dona de les varices. Ja té raó, ja, la medicina és una feina molt sacrificada, com la dels capellans.

El doctor Corbella va arrufar el nas, es veu que no li havia agradat gaire la comparació.

–*Onde va usté, señora, un médico y un cura no se puén compará* –va assegurar l’home dels patins, i cada vegada que obria la boca mullava tothom amb capellans d’una altra mena, grossos com perdigons.

–I tant que són professions molt semblants! Què m’ha d’explicar, vostè! Uns curen el cos i els altres les ànimes. Oi que tinc raó, senyor metge?

El senyor metge no deia res i feia veure que no estava per la conversa. Però la discussió ja estava iniciada i un altre cop tothom volia ficar-hi cullerada, fins que el policia va mig cridar que mantinguessin silenci:

–Estem davant d’un mort, senyores i senyors, una mica de silenci, una mica de respecte, facin el favor!

En sentir això del respecte, un home que lluïa una morenor de paleta i que tenia una cara

de mussol que tombava, es va treure del cap un barret improvisat que s'havia fet nuant les quatre puntes d'un mocador de mocar.

La dona de les varices assentia amb el cap, com si ella no hagués xerrotejat en tota l'estona. La gent que feia rotllana s'anava intercanviant la primera filera amb un ordre escrupolós. Semblava com si algú organitzés la tanda o portessin aquells números que reparteixen a les parades dels súpers. Ara n'entraven uns, després els altres, i així fins que va arribar, a frec de l'aigua, una ambulància. La Marta va riure per sota el nas quan la senyora de les varices va protestar perquè les ambulàncies porten el nom escrit a l'inrevés.

—Quina ximpleria!, tant que suen els pobres mestres, una altra professió digna d'admiració —i mentre feia aquesta afirmació mirava a dreta i a esquerra com si esperés un assentiment majoritari—, per fer escriure bé les criatures, i aquests de les ambulàncies comencen pel final. Això no hi ha qui ho entengui! —exclamava la pobra dona sense ser conscient que ningú no l'escoltava.

Un dels metges que havia baixat de l'ambulància va observar el mort. Després va cre-

uar unes paraules amb veu molt baixa amb un altre que feia cara de mal geni i que semblava ser el que manava de la tropa de bates blanques. La Marta no es va equivocar en les seves deduccions, perquè va ser el que feia cara de pomes agres qui va ordenar que s'enduguessin el cadàver.

El policia va repetir l'ordre:

–Bé, facin el que mana el senyor jutge.

Llavors va adreçar-se al doctor Corbella i als dos pescadors i els va demanar que l'acompanyessin a comissaria. La gent va aprofitar per tornar a la pau de les tovalloles sense deixar, això sí, de fer comentaris. Quan la Marta tornava a la seva porció de platja va observar que, entre les barques que mandrejaven damunt la sorra, com si fossin sargantanes gegants, una noia mig amagada mirava de manera intensa tot el que succeïa. El gest de por de la noia va excitar les capacitats detectivesques de la Marta. Aquella expressió i aquell gest, com de gos vigilant i espantat per la por de rebre una guitza de l'amo si no fa bé la seva feina, la van fer sospitar. La Marta començava a quedar arraconada i anava prenent força la Xarloca.

Dissimuladament va espiar la conducta de la jove misteriosa quan aquesta va girar cua cap a la carretera, la Xarloca va recollir la roba sense perdre pistonada, la va seguir.¹

1. Llegiu *Les sargantanes negres*, núm. 14 d'aquesta mateixa col·lecció.